

fejezett kölcsönösszeg sillingben kifizetett ügyletkötéskori árfolyamértéke helyett a hitelező a dollár mai (kliring) árfolyamának megfelelő összeggel kénytelen megelégedni; ezzel szemben az a hitelező, akinek követelése egyszerű sillingben van kifejezve, a hitelezett szolgáltatás ellenértékét teljes összegben kapja vissza. Ez a körülmény a követelés értékállandóságát biztosító egyes hitelezőkre nézve jelentékeny veszteséget jelenthet, úgy látszik azonban, hogy a törvényhozó a nagy általánosságban bizonyos érdekkiegyenlítődést vélt elérni azáltal, hogy a rendelkezés hatása az összes jogviszonyokban egyformán jelentkezik.

Az előző §-ok általános rendelkezéseivel ellentétben a következő szabályok az aranyzáradékos szerződések különös csoportjára vonatkoznak, mégpedig áruk aranyzáradék mellett való folyamatos szállítására, az ilyen ügyletek közül is csak azokra, melyek 1933. március 25.-e, tehát az aranyzáradék rendelet hatálybalépte előtt keletkeztek. A vonatkozó rendelkezések világosan és részletesen írják elő azt az eljárást, melynek eredményeképpen a vevő a megkötött szerződést felbonthatja, illetve az eladó az aranyzáradéktól elállhat.

Az 1933. március 25.-e után létrejött ilyenemű szerződések nyilvánvalóan az 1. §. rendelkezései szerint bírálandók el.

E szabályok létrejötte a kormány árpolitikájának következménye, szembehelyezkedés a vizellátás és áramszolgáltatás körül észlelhető indokolatlan áremeléssel. Jogi szempontból e rendelkezésekhez nem lehet sokat hozzáfűzni.

P. T.

JOGGYAKORLAT.

A judikatura kiemelkedő döntései.

A gyermek *törvényességének* megtámadása iránti perben azt kell bizonyítani, hogy a nemi érintkezés lehetősége fizikailag ki volt zárva. A felek érzelmi és erkölcsi elválasztódása egymástól csak mint támogató ok jöhet tekintetbe, amint azt a kir. Kúria P. III. 3727/1932. sz. ítéletében is kimondotta. Felperest tehát az adott esetben (P. III. 5224/1936.) el kellett keresetével utasítani, mivel nem bizonyított olyan tényeket, amelyekből a lelki és érzelmi kapcsolat teljes megszakadására volna okszerű következtetés vonható. Ebből az ítéleti formulázásból úgy látszik, hogy a kir. Kúria a lelki és érzelmi kapcsolat teljes megszakadásának bizonyítását egyenlő értékűnek tekinti a fizikai lehetőség kizárásának bizonyításával.

A gyermek törvényességének vélelme akkor is fennáll, ha a fogamzás ideje a házasság megkötése előtti időre esik ugyan, de a férj a házasság megkötésekor jegyesének terhes állapotáról

tudott. Evvel a vélelemmel szemben ellenbizonyíték az is, ha a házaspár között a vélemezendő fogamzás idejében a nemi érintkezés lehetősége is ki volt zárva. (P. III. 4270/1936.)

*

Nem *bontó ok*, ha a feleség férjének műhelyét a különélés ideje alatt *kilakoltatja*, ha a kilakoltatás nem azt célozta, hogy a férj károsodást szenvedjen, hanem azt, hogy a feleség megélhetése és adósságának rendezése lehetővé váljék. (P. III. 5111/1936.)

A feleség *édesanyjának brutális bántalmazása* házasság-bontó ok, mivel a házastárs a másik házastárs szüleit is megbecsülésben tartozik részesíteni és a tetteleges bántalmazás a másik házastársnak az ő szülei iránti érzelmeit sérti. (P. III. 4031/1936.)

*

Az *ideiglenes gyám hatáskörét* a gyámi törvény nem szabályozza. A P. V. 1610/1936. sz. ítélet a gyámi törvény különböző intézkedéseinek értelmezésével azt állapítja meg, hogy az ideiglenes gyám hatásköre nincs ugyan korlátozva a gyámolt személyi ügyeire és a gyámolt vagyona feletti felügyeletre, azonban ezen túlmenő hatáskör az ideiglenes gyámot csak *halaszthatatlan szükség* esetén illeti meg és a *törzsvagyont képező ingatlan elidegenítése* halaszthatatlanul szükséges intézkedésnek csak akkor tekinthető, ha az a kiskorú tartásának és neveltetése költségének fedezhetése végett szükséges. Ha ez a szükség nem áll elő, akkor az ily szerződés gyámhatósági jóváhagyás ellenére is érvénytelen. Az adott esetben az érvénytelenítés iránti kereset elutasítására az sem szolgál elegendő indokul, hogy felperes nagykoruvá válása után még négy évig nem indította meg az érvénytelenítési pert, mert felperes házasságkötése folytán 18. életévében vált nagykoruvá és így a kereset megindításakor is csak 22 éves volt. Végül nem jóváhagyás az sem, ha felperes már nagykorúságának ideje alatt a gyámpénztárban kezelt pénzt felvette, mert felperest nem figyelmeztették arra, hogy ezen összegben valamely maradványa volt a vételárnak.

*

A tőkeösszeget biztosító *keretbiztosítéki jelzálogjog* keretében lehet sorozni kamatokat és egyéb mellékszolgáltatásokat is; ez a tétel a Jelzálogtörvény 69. §-ából következik. (P. V. 5652/1936.)

A telekkönyvi rendtartás 61. §-ának értelmében a telekkönyvi beadványok rangsorozatát egyedül azok beadásának napja határozza meg és ezen a rangsoron nem változtat az, ha a beadvány nem széljegyzetett, sem pedig az, hogy a széljegyzés utóbb tévedésből keresztülhuzatott, mert a *széljegyzés*

nek anyagi jogi hatása nincsen, hanem az csupán kezelési intézkedés. Ha tehát a nem széljegyzett, vagy arra a beadványra, amelynek széljegyét tévedésből áthúzták, hozott elutasító végzés ellen beadott felfolyamodás következtében a másodbíróság elrendeli a bejegyzést, az utóbb beérkezett beadvány ezt az elsőbbséget tűrni köteles. A Kúria azonban emellett — bár az előzmények után nem látszik feltétlenül szükségesnek — vizsgálta azt is, hogy a későbbi hitelező jóhiszemű volt-e és ennek ellenkezőjét állapította meg abból, hogy a későbbi hitelező a korábbi beadványt látta és meg kellett volna állapítania azt is, hogy a korábbi végzés még nem jogerős. A korábbi hitelezőt elsőbbségétől nem fosztja meg az, ha a rangsora tárgyában intézkedő és rá hátrányos végzést perorvoslással nem támadta meg, mert ezáltal nem veszti el jogát ahhoz, hogy elsőbbségének megállapítását perrel követelhesse az azt vitássá tevő későbbi hitelezővel szemben. (P. V. 6147/1936.)

*

A *kiadói jog* kétség esetében *nem legszemélyesebb jog és így átruházható*. A kiadói jog megszerzője azonban köteles a szerzőnek törvényadta és szerződészerű jogait tekintetbe venni és a csupán egy kiadás kibocsátására jogosított kiadó az eredetileg alkalmazott küllalaktól eltérve nem alkalmazhat a később forgalomba bocsájtott példányokon oly borítékot, amely új kiadás látszatát keltheti és ezáltal a korábbi kiadó által kiadott példányoknál kedvezőbb elbírálást idézhet elő a közönségben. (P. I. 5890/1936.)

*

Márkavalorizációra is alkalmazandó a valorizációs törvény 3. §-ában szabályozott egy évi záros határidő. Igaz ugyan, hogy a törvény maga csak a koronaértékben meghatározott magánjogi pénztartozás átértékeléséről szól, abból a körülményből azonban, hogy a törvény az átértékelési igény érvényesítését a gazdasági rend megkívánt nyugalmanak védelme okából rövidebb záros határidőhöz köti, okszerűen következik a törvénynek az a jogi álláspontja, hogy ez az időbeli korlát a törvény meghozatalának indokául szolgált pénzválság időszakában keletkezett minden hasonló jogi természetű követelésre is áll. (P. IV. 376/1937.)

*

Ha a házasság megszűnte óta az ingatlanoknak a közszeméni követelés kiszámítása végett történt megbecsüléséig az ingatlanok ára esett, azóta azonban emelkedett, a Kúria a közszeméni jutó kiszámításánál az ingatlanoknak a becslés napján volt értékét 40%-kal felemelten veszi alapul. (P. III. 3763/1936.)

*

A *dollárvalorizáció* kérdésében a gyakorlat nagyban-egészben az eddigi irányt tartja meg. A P. V. 4426/1936. sz. ítélet dollárban megszabott vételárhátralékot valorizál, mert az adott esetben, amidőn a vevő a dollárban kirótt kötelezettségét pengőben volt köteles teljesíteni, nyilvánvaló, hogy a felek a dollárt nem határozták meg a vételárfizetési kötelezettség teljesítésének eszközeként, hanem csak mint értékmérőt szerepeltették és az a tény, hogy a dollár nem bizonyult értékállóknak, nem szüntetheti meg az eladó jogát ahhoz, hogy a teljes vételárat követelhesse. Különös élességgel valorizálnak a VII. tanács döntései, amelyek hangsúlyozzák azt is, hogy a K. T. 326. §-ának rendelkezései a gazdasági élet és forgalom zökkenéstől mentes menetét tartották szem előtt és a felmerülő vitás kérdéseket a gazdasági élet olyan szakában szabályozták, amikor a különböző államok pénznemeinek értéke állandó volt és egyik vagy másik állam pénznemének mint a teljesítés eszközének megjelölése egyik félre sem jelentett számbavehető különbséget. Nem áll a dollárvalorizáció útjában a P. H. T.-ba 764. sz. alatt felvett elvi határozat sem, mert eltekintve attól, hogy az a döntés közpolgári és nem kereskedelmi jogi esetre vonatkozik, az abban eldöntött kérdés éppen a fordítottja a most szőnyegen levőnek. Akkor a dollár értéke volt változatlan és a korona értéke mutatott csökkenő irányzatot, most éppen a pengő értéke állandó a hivatalos árfolyamjegyzések szerint szemben a dollárral. (P. VII. 6072/1936.) Ugyanezek az elvek a P. VII. 367/1937. sz. ítélet szerint irányadók akkor is, midőn a felperes az alperesi pénzintézetnél valóságos dollárbankjegyeket helyezett letétbe és a felek ezt a letétet utóbb betété alakították át. Az ítélet kiemeli, hogy az alperesről fel lehet tenni, miszerint a dollárbankjegyeket nem őrizte meg természetben, hanem azokat forgalombahozta, esetleg a Magyar Nemzeti Bank felhívására annak rendelkezésére bocsájtotta, mindezt a dollárnak még csökkentetlen értékében. Ez az ítélet már valóságos dollárvalorizációs ítélet; itt nem dollár formájába döntött pengővalorizációról van szó. Ez az ítélet eltér a közismert Metro-Goldwyn-ítélettől. Viszont a P. VI. 56/1937. sz. ítélet külföldi felperessel szemben valorizálatlanul ítélte meg a dollárt, egyrészt a 764. sz. E. H.-ra, másrészt azonban arra hivatkozva, hogy a Magyar Nemzeti Bank a behajtást csak ily árfolyam mellett engedélyezte. Nyilvánvaló, hogy a VI. és VII. tanácsok álláspontja között ellentét van, mert mindketten a 764. sz. E. H.-ot eltérően értelmezték; ennek az eltérő értelmezésnek szerintem akkor sincs benső indoka, ha a hitelező külföldi.

*

Általános, tehát oly díjmegállapításnak, amely az *ügyvéd munkadíját* nem tételenként, hanem egy összegben állapítja meg, csak egyes ügyek keretén belül van helye; nem egy természetü.

nem azonos jelentőségű és értékű ügyek díját helyesen rendszerint egy közös átalánydíjban nem lehet megállapítani. (P. VI. 5708/1936.)

*

A tizenöt és fél éves leánynak a nemi érintkezésre való rábírása oly fenyegetéssel, hogy megtagadás esetén a *csábító* viszsza-követeli a leány özvegy édesanyjának adott és lejárt buza-kölcsönt, kártérítésre kötelez az általános magánjogi szabályok szerint akkor is, ha a csábító nő ember volt; ha azonban a csábított tíz éven át folytatta a nemi viszonyt, tehát akkor is, midőn a kényszerhelyzetből felszabadult és már felismerte a viszony erkölcsstelenségét, elvesztette az erkölcsi kártérítéshez való jogát. (P. III. 5195/1936.)

A *kincstár* nem tartozik kártérítési felelősséggel akkor, ha a pénzügyminiszterium tisztviselője a felperesnek korábban engedélyezett adófizetési halasztás ellenére a végrehajtási árverés megtartását rendelte el, mert az illetékes pénzügyigazgatóság jelentése után azt látta, hogy ez az intézkedés veszélyeztetett kincstári érdekeket, tehát jogos közérdeket szolgált. A felperesnek engedélyezett halasztás ugyanis a hitelező kincstárnak olyan egyoldalú kijelentése, amely felett ugyanaz a hatóság több indokolt körülmények között ismét egyoldalúlag határozni és azt államérdekből visszavonni is jogosítva volt. (P. VI. 6300/1936.) Ez a döntés nagymértékben aggályos; ha ez a jogelv megállana, akkor egy adózó sem bizhatna a neki adott fizetési halasztásban. A kincstár érdekét a döntésre hivatott tisztviselőnek a halasztás-megadása kérdésében való határozathozatal előtt kell megvizsgálnia; viszont az adózó is joggal megkívánhatja, hogy ránezve-kétségtől mentes helyzet teremtődjék.

Az a munkaadó, aki az *Országos Gazdasági Munkáspénztárnál biztosítandó alkalmazottjával* szemben biztosítási kötelezettségének eleget tett és a baleset bekövetkeztében nem vétkes, méltányosság alapján sem tartozik kártérítéssel, mert az érvényben levő jogszabály eziránti felelősségét kizárja. (P. I. 6284/1936.)

Erkölcsi kártérítési tőke után nem a károkozás napjától, hanem csupán a kereset beadásának napjától jár *kamat*, mert ez a kár bírói megállapítástól függ és ennek tekintetében az adós a kereset indítását megelőző időről késedelemben levőnek nem tekinthető (P. VI. 6073/1936.) A döntés aggályos. Ha az ítélet arra az álláspontra helyezkedik, hogy az erkölcsi kárigény csak a bírói ítélettel születik meg, úgy a kamatokat az ítélettel kezdődőleg kellett volna megállapítani. De ez az álláspont sem helyes, mert a kártérítési követelés már a károkozással keletkezik és a bírói ítélet csak deklarációs, nem pedig konstituál ily követelést, amelynek mennyisége csak a bírói ítélettel válik bizonyossá.

A városi takarékpénztár igazgatóira, mint a város magán-gazdasági üzemének magánjogi természetű szolgálatra alkalmazott tisztviselőire nem alkalmazandó az 1886:XXII. t.-c. által előírt előzetes közigazgatási eljárás lefolytatásának kötelezettsége. (P. VII. 4368/1936.)

*

Ha az örökhagyó végrendeletet hagyott hátra, az *örökség* birtokbavétele vagy *bírói átadása előtt* nemcsak azokat kell *perbevonni*, akiknek a végrendelet szerint, hanem mindazokat is, akiknek a törvény szerint is lehet örökösödési igényük. Nem kell azonban perbevonni azokat, akik az örökséget még a per megindítása előtt visszautasították, mert azokat úgy kell tekinteni, mint akik az örökség megnyiltakor nem éltek és így olyanoknak, mintha az örökség rájuk se nyílt volna. A visszautasító nyilatkozat egyoldalúan nem is lenne visszavonható, mert a visszautasított örökrészben való öröklés a visszautasítás után nyomban megnyílik. (P. VII. 6149/1936.)

*

A *munkajog* köréből a Kúria jogegységi tanácsának 85. sz. polgári döntvénye emelendő ki, amely szerint a dohányárus segédszemélyzetének szolgálati viszonyára a korlátolt dohánykísérő alkalmazottai kivételével az 1910/1920. M. E. sz. rendelet szabályai irányadók. A döntvény indokolása még nem tétetett közzé.

Több éven át rendszeresen adott remunerációnak kifejezett kikötés híján is illetmény jellege van. Ha azonban a munkaadó a remuneráció folyósítását megszünteti és a munkavállaló felszólására első ízben még kilátásba helyezi, hogy a dolgot rendbehozza, később azonban nem ad érdemleges választ, a munkavállaló pedig ezután is több éven át állásában megmarad, úgy tekintendő, mint aki a remuneráció megvonásába belenyugodott. (P. II. 5854/1936.)

Ráutaló (konkludens) tényekből hallgatólagos kötelemvállalás csak akkor állapítható meg, ha a kötelemvállalására irányuló akarat kétséget kizáró módon felismerhető. Ha a munkaadó nem nyugdíjat, hanem ehelyett életbiztosítást ajánl fel a munkavállalónak, ezt a kötelezettségét azonban nem teljesíti, a munkavállaló ezt az ígéretet nem tekintheti a nyugdíjfizetési kötelezettség megállapítására konkludens ténynek, hanem csak azt követelheti a munkaadótól, ami a biztosítási kötvény alapján a biztosítási társaságtól járna. (P. II. 5386/1936.)

*

Ha a *vevő a vételár megfizetésével késik*, az eladó a szerződéstől *elállhat*. Minthogy jogilag vételár mindaz az ellenszolgáltatás, amelyet a vevő az árú ellenértéke fejében kötelezett,

közömbös, hogy a vevő nem a vételárral, hanem a vételár után járó forgalmi adó címén kötelezett összeggel esett fizetési késedelembe. Amde a jogok gyakorlásában és a kötelezettségek teljesítésében a jóhiszeműségnek és tisztességnek megfelelően kell eljárni és ezzel az elvvel ellenkeznek az, ha az elállási jog gyakorlása csupán ürügyként volna felhasználható, amire okszerűen következtetni akkor, ha a vevő fizetési késedelme aránylag csekély jelentőségű és az eladó érdekei egyébként veszélyeztetve nincsenek. Nem tekinthető ilyennek az az eset, midőn az eladó önként ad utólagos teljesítési határidőt és az ügylettől csak az utólagos teljesítési határidőt is jóval meghaladó időmulva állott el, mert ezzel a maga részéről mindent megtett, ami tőle a jóhiszeműség és a tisztesség követelménye szerint elvárható volt és ezzel kellően kimutatta azt is, hogy az elállási jog gyakorlását a kötelezettségtől való szabadulás pusztán eszközéül felhasználni nem kívánja. Abból a körülményből, hogy a vevő által levont összeg a forgalomiadóra vonatkozott, az eladó okszerűen következtethette azt, hogy az alperes a forgalmiadó megfizetésével a jövőben is fizetési késedelembe esik. Így tehát az eladó elállása jogszerű volt. (P. IV. 6294/1936.) Megemlítésre méltó, hogy miként az előző számunk 223. oldalán ismertetett P. IV. 6214/1936. sz. ítélet a mennyiségi kifogás esetében, úgy ez az ítélet a késedelem esetében köti a K. T. által megadott jogok érvényesítését ahhoz a további feltételhez, hogy a jogokkal élni kívánó fél nem csupán a szerződéshez hű legyen, hanem fennforogjon nála valamely magasabbfokú „jóhiszeműség és tisztesség“ is. Ez az álláspont aggályos, mert ezentúl az, aki minőségi hiány vagy késedelem miatt el akar állni az ügylettől, nem elégedhetik meg annak vizsgálatával, hogy a törvényszavaival meghatározott kellékek megvannak-e, hanem kénytelen még ezen túlmenőleg is vizsgálni azt, megengedik-e a „jóhiszeműség és tisztesség“ követelményei, hogy ő a késedelmes vagy minőségi hibába eső szerződési ellenfelével szemben törvényadta jogaival élhessen-e. Más szóval: a jóhiszeműség és tisztességhez nem elég, ha valaki törvényhez és szerződéshez hű, hanem még külön méltánylást érdemlő okoknak kell fennforogniok ahhoz, hogy valaki törvényszerinti jogait gyakorolhassa — majdnem úgy, mint a relativ bontóoknál, ahol a taxative felsorolt tényálladási elemeken felül meg kell még lennie a feldultságnak is. Ez az álláspont etikai szempontokkal sem indokolható, mert nincsen ok arra, hogy a késedelmes vagy nem megfelelően teljesítő félnek külön kedvezményeket adjunk.

*

A Kúria jogegységi tanácsának 86. sz. polgári döntvénye szerint ha az első bizottsítási időszakot követő valamely idő-

szakra járó életbiztosítási díj fizetésére a szerződő fél magát az esedékességre külön írásban nem kötelezte és a díj fizetését elmulasztja, az életbiztosítási szerződés az esedékesség napjának elteltével már egyedül a nem-fizetés okából hatályát veszti; ennek a hatályvesztésnek az előidézéséhez nem szükséges, hogy a biztosító a szerződő felet az 1927: X. t.-c. 5. §-ának értelmében a díjfizetésre felhívja és utólagos teljesítési határidőt adjon. Annak elbírálásánál azonban, hogy a díjfizetésnél mulasztás történt-e, mindazokat a körülményeket figyelembe kell venni, amelyek az általános szabályok szerint a teljesítésben való késedelem következményei alól mentesítenek. Az új döntvény indoklása előttünk jelenleg nem lévén ismeretes, arra később térünk vissza.

*

Nem szabadalmazott műszer utánképzése nem tisztességtelen verseny; ilyennek csak akkor volna tekinthető, ha az utánzott minta megszerzésének módja tisztességtelen volna, vagy ha az utánzás célja az árú (szolgáltatás) származására, kivitelére, tulajdonságaira nézve, vagy általában másoknak, különösen a fogyasztóközönségnek megtévesztésére irányulna. Nem lehet azonban ezt vitatni különösen abban az esetben, amidőn a közvetlen fogyasztó tulajdonában levő és általa szabványként előírt szerkezet mintadarabjának a fogyasztó önelhatározásából eredő megrendelésére alkalmilag történt utánképzéséről van szó. Az emberi munkának minden eredménye ugyanis, amennyiben külön jogszabály által védve nincsen, az emberiség közkincsévé válik és így bárki által szabadon felhasználható. (P. IV. 30/1937.)

Folyamatosan elkövetett tisztességtelen verseny cselekményeknél az *elévülés* kérdése minden egyes cselekményre külön-külön vizsgálendő. Ha tehát a felperes kártérítést kér, úgy irányadó az, hogy a kár beálltával a keresetindítás joga minden egyes kárra nézve önállóan megszületik és így a keresetbeadás előtti hat hónappal korábban beállott illetőleg tudomásra jutott károk iránti igény elévültnek mutatkozik. (P. IV. 202/1937.)

*

Kizárási kérelem ügyvédi ellenjegyzéssel nyújtandó be akkor, ha az ügyvédi képviselőt a *főügyben* is kötelező. (P. IV. 629/1937.)

A végrehajtási kérelem tárgyában hozott másodfokú *feloldó végzés nem tekinthető érdemleges végzésnek* és az ellen a harmadbírószághoz nincs helye felfolyamodásnak. (Pk. VII. 1039/1937.)

Végrehajtás megszüntetése iránti perben a perérték a tőke és az összes járulékok együttes összegéhez igazodik, mert a fel-

peres perbevitt joga és a perhez fűződő érdeke csak akkor valószínűleg meg, ha az ellene elrendelt végrehajtás nemcsak a tőke, hanem az összes járulékok erejéig is megszüntették. (P. V. 6283/1936.)

Dr. Vági József.

Dollárkövetelések.

A leértékelt valutákban meghatározott takarékkövetések pengőértékben való visszafizetése tárgyában legutóbb több nagy jelentőségű határozatot hozott a kir. Kúria.

I. Legelőször kimondotta azt (P. VII. 5172/1936.), hogy a Vt. 37. §-ában foglalt szabály az akkori viszonyok szerint nyilván csak olyan esetet tarthatott szem előtt, amelyekben a gazdasági élet rendes folyamatában jelentékenyebb árfolyamkülönbségek elő nem állhattak, míg az utóbbi években egyes államok pénznemében oly rendkívüli árfolyamváltozások is történtek, melyek a felek megállapodásában kifejezésre jutott egyensúly teljes bomlását idézhették elő. Ennek a visszaszállásnak elhárítására szolgáló eszközöket a felektől elvonni nem lehet. Nincs tehát akadálya annak, hogy a váltó alapjául szolgáló ügyletből folyóan egymással közvetlen viszonyban álló felek egyike a váltón kívül létrejött oly megállapodásra hivatkozassék, mely a váltóban megjelölt idegen pénznem miként való lerovásának kérdését szabályozta.

II. Ujabbán pedig (P. VII. 367/1937.) a K. T. 326. §-ára való tekintettel mondotta ki, hogy az ebben foglalt jogszabály a gazdasági élet és forgalom rendes folyamatát tartotta szem előtt és a felmerülhető vitás kérdéseket a gazdasági élet oly időszakának szemmel tartásával szabályozta, amelyben a különböző államok pénznemének értéke állandó és egyik vagy másik állam pénznemének mint a teljesítés eszközünek megjelölése és ezáltal a kötelelem tartamának megállapítása egyik félre sem jelentett számba vehető különbséget. Az 1933. évet megelőző időben dollárban kötött és most teljesítendő ügyleteknél azonban a helyzet nem ez. *A dollár értéke ugyanis nem a gazdasági élet rendes folyamatában szállott a mai színvonalra, hanem az USA. gazdasági életében szükségessé vált intézkedések keretében az aranyértéknek törvényes intézkedések által történt csökkentése útján állapították meg akként, hogy a mai érték a régiének közel a felét teszi.* Oly esetekben tehát, mikor a felek kifejezett vagy ráutaló tényekben nyilvánuló megállapodásában az értékállandóság kikötése felől *nem rendelkeztek, érvényesülnie kell a kötelelem teljesítésénél irányadó annak a szabálynak, hogy a teljesítés akként kell hogy történjék, amint azt tekin-*